

**Vysoká škola chemicko technologická v
Praze**

Ústav technologie vody a prostředí

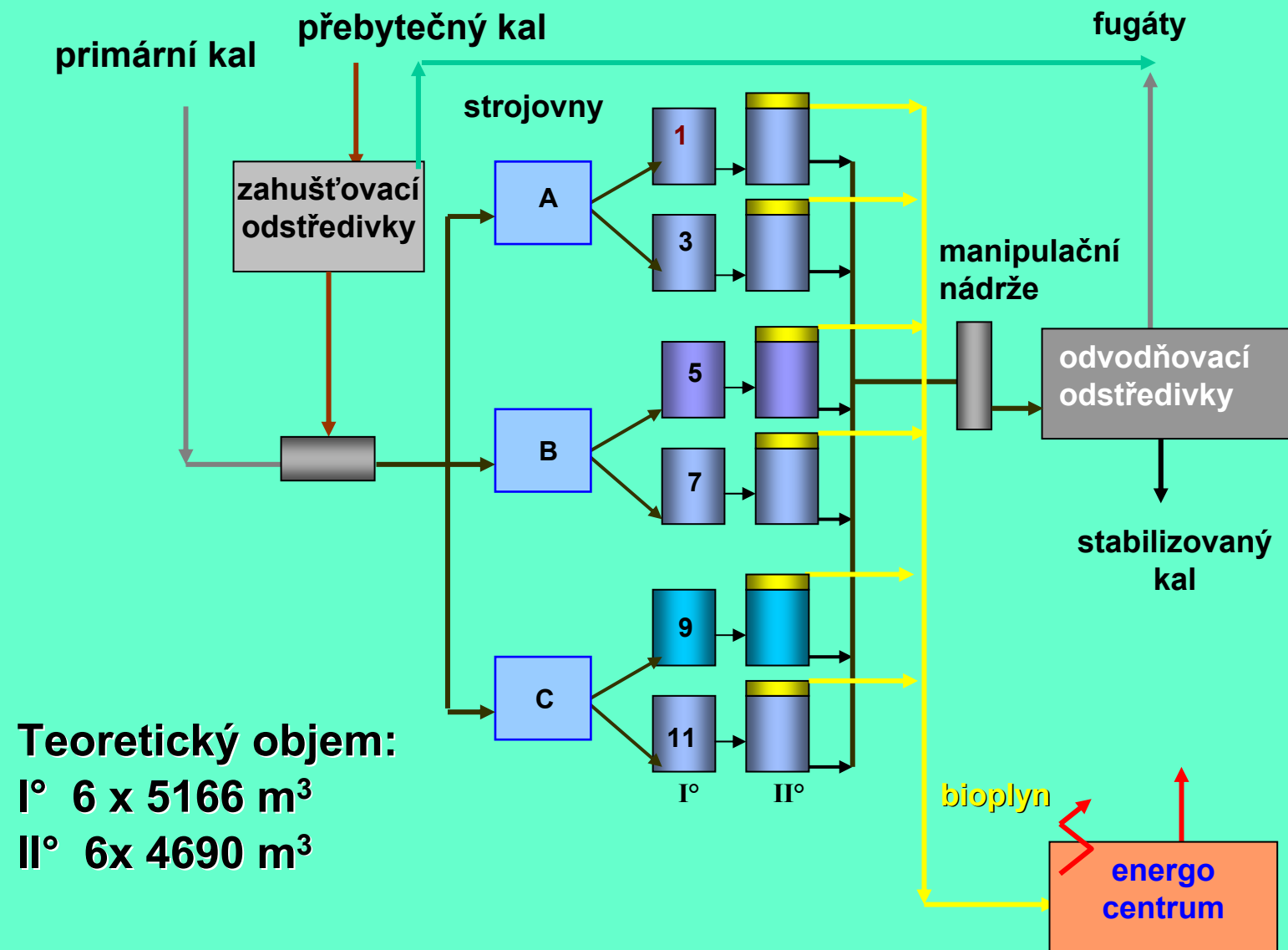
**VÝVOJ KALOVÉHO
HOSPODÁŘSTVÍ NA ÚČOV
PRAHA ZA POSLEDNÍCH
10 LET**

*Michal Dohányos, Jana Zábranská, Pavel Jeníček,
Josef Kutil, Vladimír Todt*

ÚČOV Praha

- ❑ Uvedení do provozu 1967.
- ❑ Téměř do konce devadesátých let ÚČOV biologicky čistila pouze 70% přítoku odpadní vody, zbytek byl vypouštěn do Vltavy po mechanickém předčištění.
- ❑ Poslední intenzifikace ukončena v roce 1997 a je v podstatě provizoriem, které biologicky čistí a částečně nitrifikuje celý přítok odpadní vody.

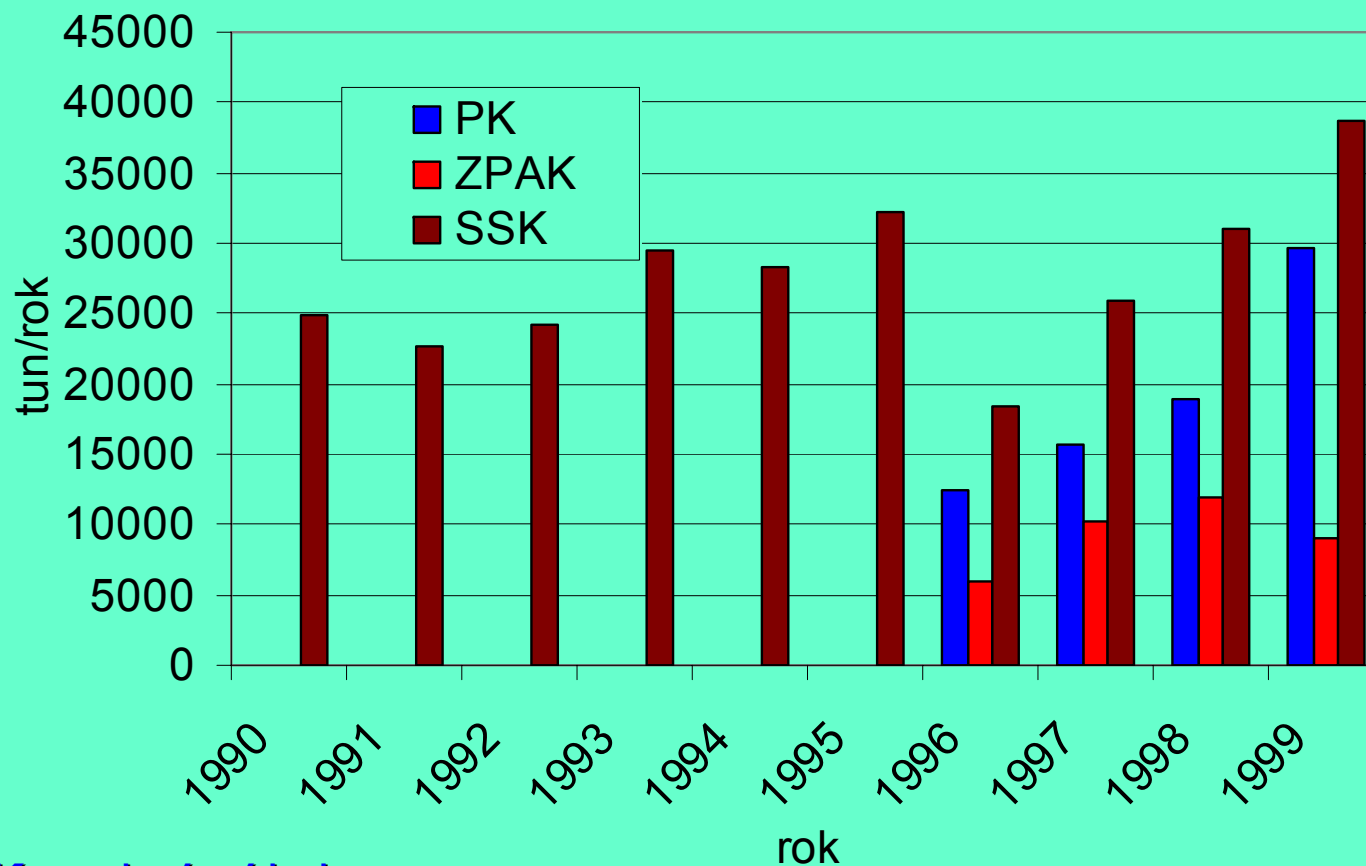
Kalové hospodářství ÚČOV Praha

Kalové hospodářství ÚČOV v devadesátých letech

- Od r. 1993 - postupně instalovány 4ks odvodňovacích odstředivek Centripres 4-1. Dosaženo snížení objemu kalů (při produkci 70 tun sušiny VK/den) oproti pásovým lisům Bellmer o 45%.
- R. 1994 započalo separátní zahušťování přebytečného aktivovaného kalu pomocí zahušťovacích odstředivek typu BSC 4-2 od KHD Humboldt-Wedag.

Kalové hospodářství ÚČOV v devadesátých letech

PK – primární kal;

ZPAK – zahuštění přebytečný aktivovaný kal;

SSK – směsný surový kal

Kalové hospodářství ÚČOV v devadesátých letech- **anaerobní stabilizace**

- ❑ VN I° je při pouze **hydraulickém míchání** (externí recirkulace) využita jen z **54,3%**, střední doba zdržení je při denní dávce kalu 450 m³ pouze 4,3 dne
- ❑ VN I° je při **souběžném míchání (externí recirkulace a míchání pneumatické)** využita ze **75,1%**, střední doba zdržení se zvýšila na 5,1 dne.
- ❑ VN II° není míchaná, její objem zvyšuje dobu zdržení v prvním případě (míchání pouze hydraulické) na 7,3 dne, ve druhém případě na 9,0 dne..

Kalové hospodářství ÚČOV v devadesátých letech- anaerobní stabilizace

etapa	Denní produkce BP	Specifická produkce BP	Přivedené OL	Dosažitelná výroba energie	
	Nm ³ /d	Nm ³ /t VLorg.	t/d	MWh _{el} /d	MWh _t /d
1994-1996	22591	445	50,84	50,06	77,33
1997-1998	24169	493	49,05	53,56	82,73
1999-2001	32655	448	73,05	72,36	111,78
2005-2006	45491	652	69,72	100,81	155,72

Intenzifikace kalového hospodářství na ÚČOV Praha

Jedním z klíčů intenzifikace kalového hospodářství je optimalizace anaerobní stabilizace to jest **zvýšení produkce bioplynu**. Toho lze dosáhnout:

- zvýšením množství přiváděných organických látek,
- optimalizací technologických podmínek procesu,
- předúpravou přebytečného aktivovaného kalu – desintegrací,
- termofilní anaerobní stabilizací.

Intenzifikace kalového hospodářství na ÚČOV Praha

Pro intenzifikaci anaerobní stabilizace kalů byly na ÚČOV Praha zvoleny dvě vzájemně se umocňující metody a to zavedení:

- lyzace přebytečného aktivovaného kalu**
- termofilní anaerobní stabilizace směsného surového kalu.**

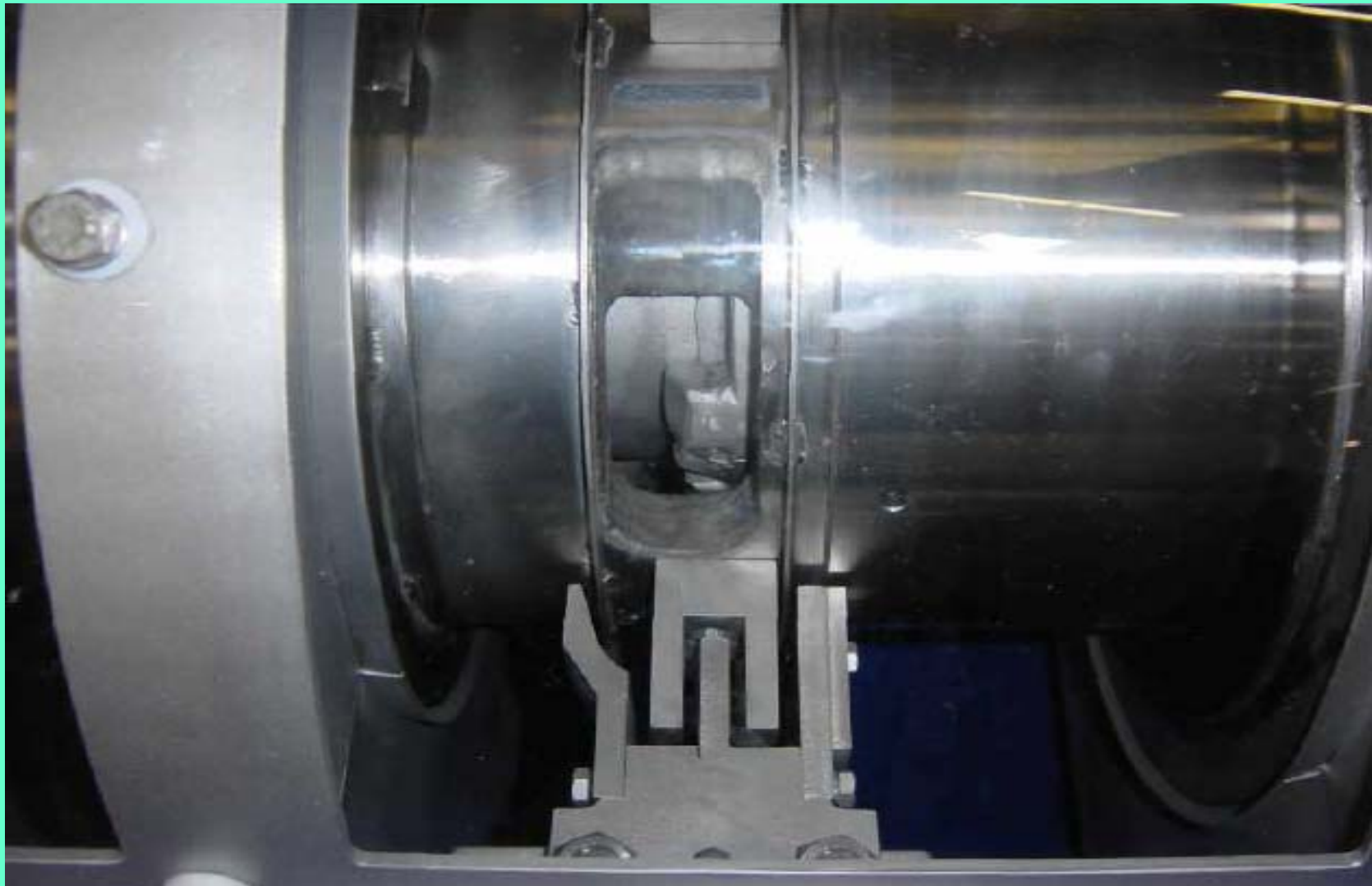
Zavedení lyzace přebytečného aktivovaného kalu

- ❑ 1997 – provozní test, pouze mezofilie +20% BP
- ❑ 1998 – BP + 6-50%, lyzace 3 – 5%
- ❑ 1999-2000 – BP + 20%, lyzace 5 - 8%
- ❑ 1.10.2004 – 11.6.2005 – 15% BP, ekonomická návratnost 1,5 roku bez zelené energie, poloviční doba se zelenou energií, (instalováno 5 zařízení, v provozu max 3, 5 – provozní rezerva)

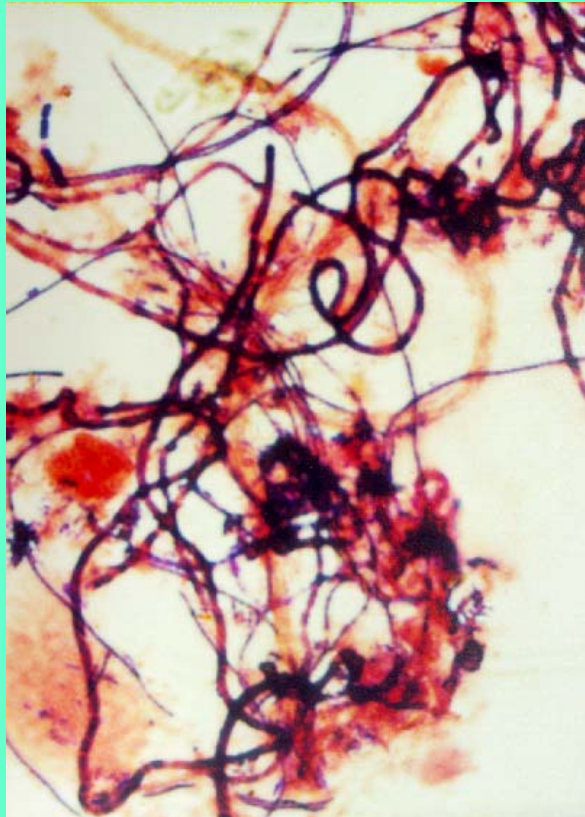
Zahušťovací odstředivka jako lyzační zařízení

- destrukce buněk je vedlejším procesem zahušťování
- využívá se kinetické energie rotoru
- lyzaci je podrobován až zahuštěný kal v odděleném prostoru
- nedochází k ovlivňování centrátu
- nejsou ovlivněny separační vlastnosti odstředivky

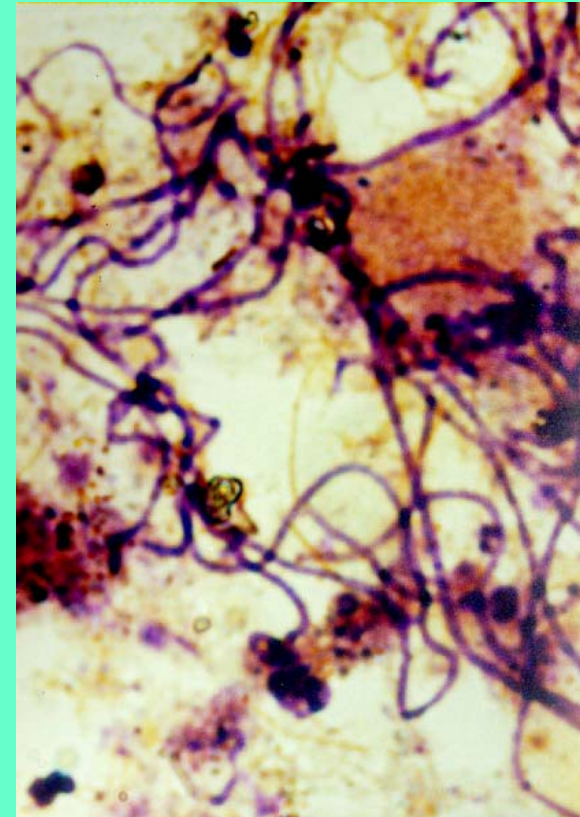
Provedení lyžačského zařízení - příklad

Přebytečný aktivovaný kal před zahuštěním

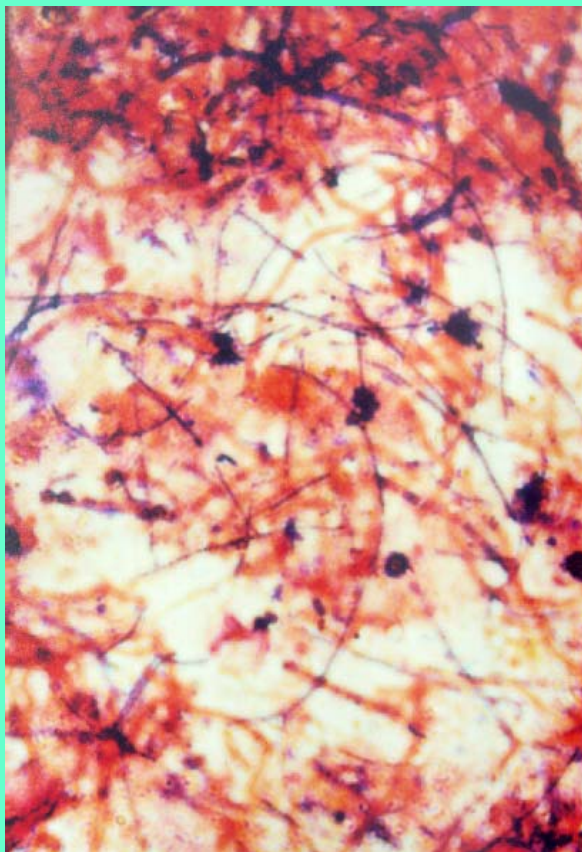

Gramm

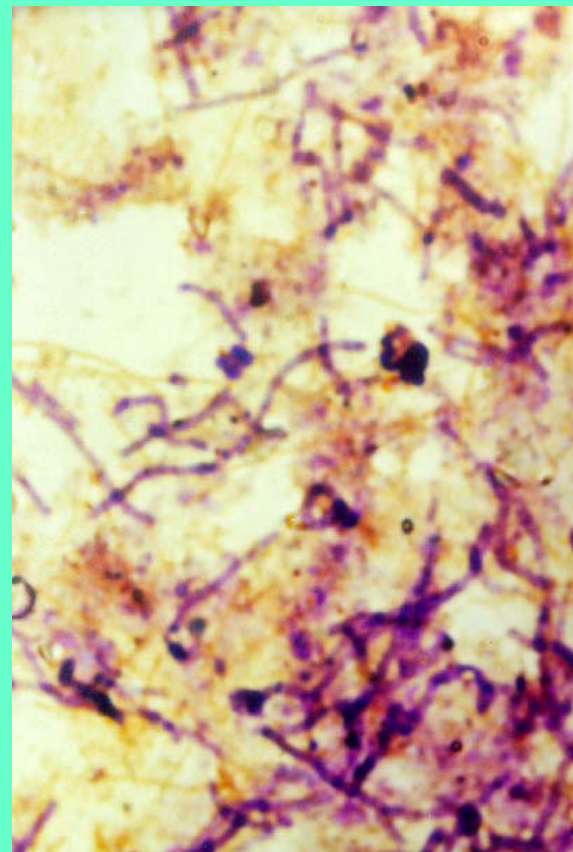

Neisser

Přebytečný aktivovaný kal po zahuštění

Gramm

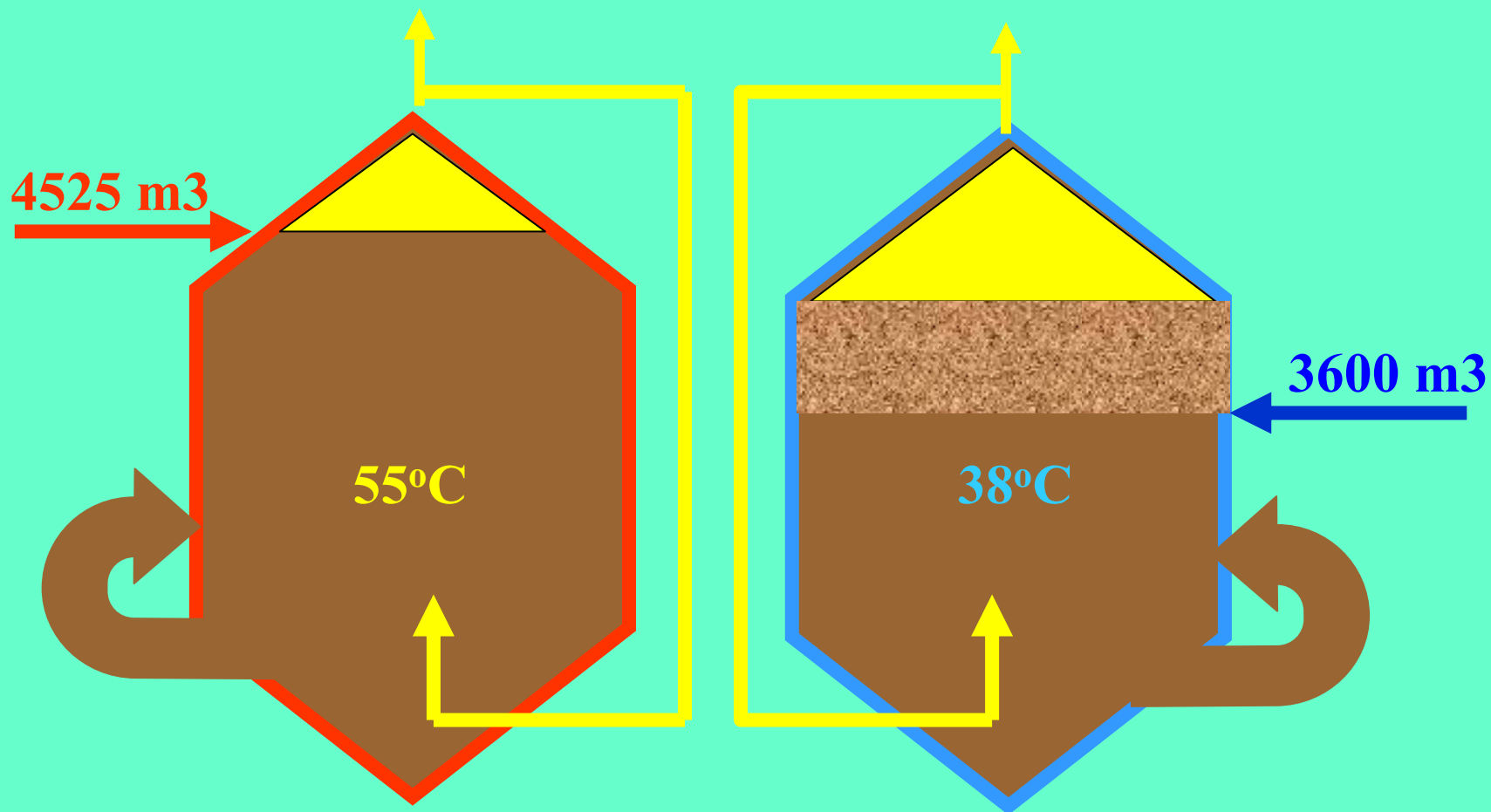

Neisser

Přechod z **mezofilní** na **termofilní** stabilizaci

- ❑ Provozní pokus byl zahájen na dvojici stabilizačních nádrží VN 5 (VN 6) dne **1.11.1997**, postupným zvyšováním teploty v prvním stupni, konečné teploty **55°C bylo dosaženo 4.6.1998**.
- ❑ Plné výkonnosti termofilního procesu bylo dosaženo až za cca **12 měsíců**.
- ❑ Přechod dalších nádrží na termofilní provoz již probíhal podstatně rychleji, protože jako inokulum byla použita biomasa z druhého stupně termofilní nádrže.

Snížená hladina **v mezofilních nádržích** pro zvládnutí pěnění

Technologické parametry stabilizačních nádrží

zatížení nádrže

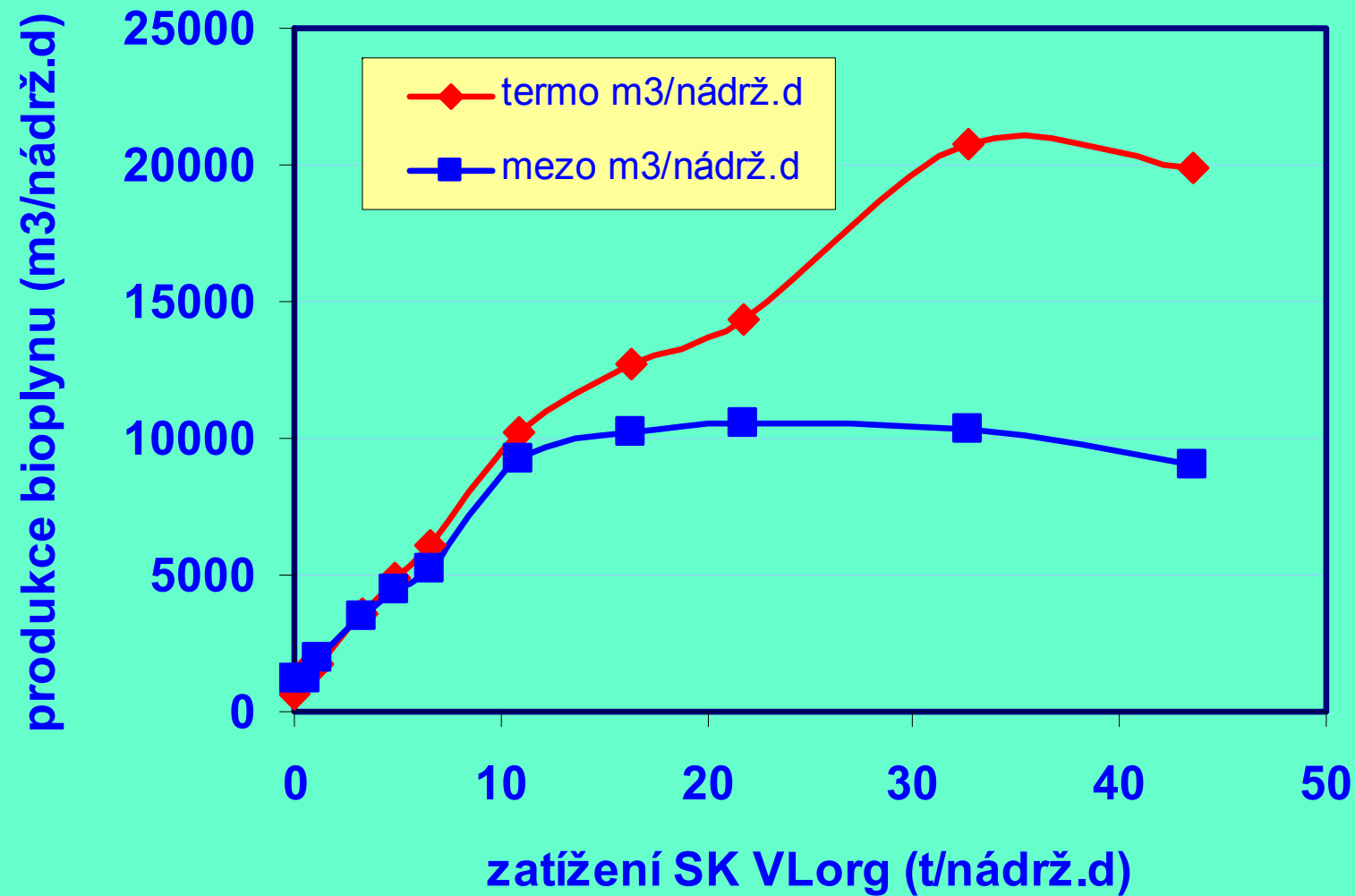
mezofilní : 3.1 kg /m³.d VS

termofilní : 3.7 kg /m³.d VS

Specifická produkce bioplynu na přivedenou org.sušinu

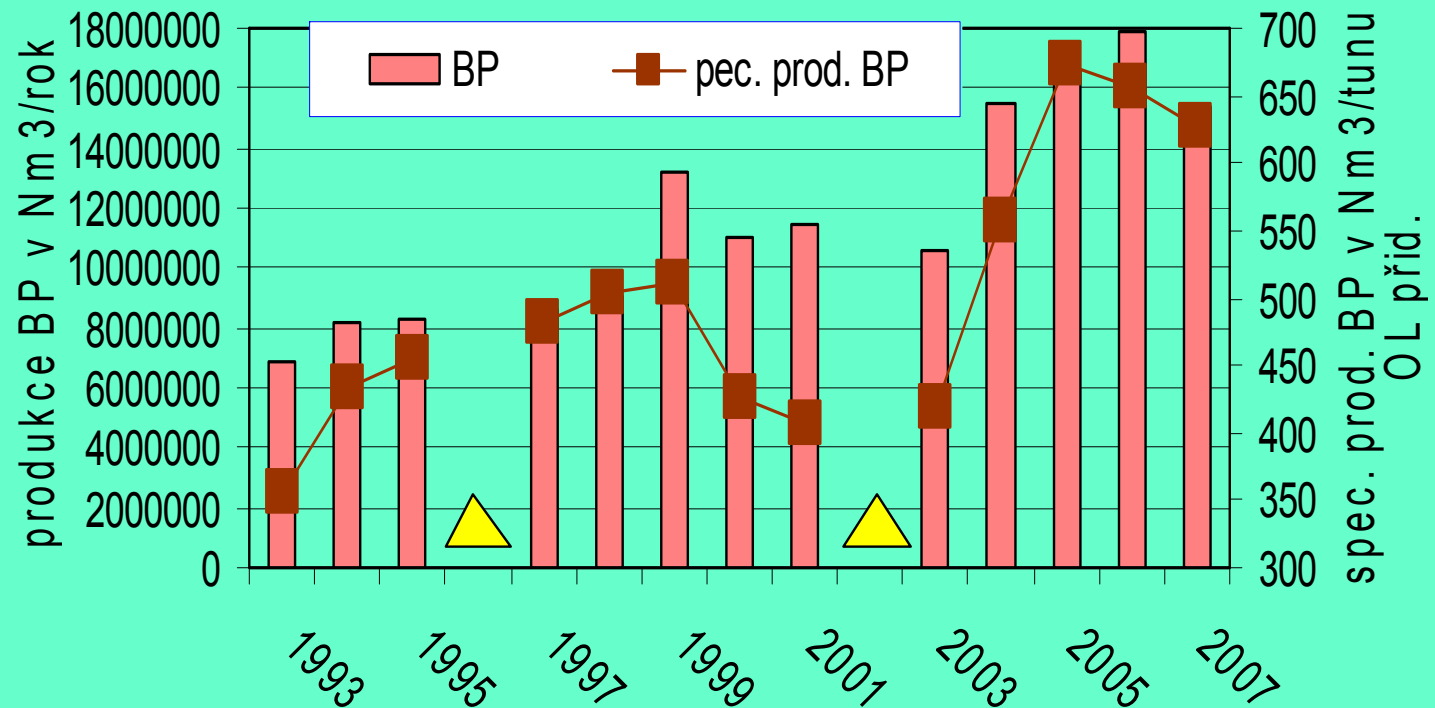
	Termofilní	Mezofilní
Provozní teplota	55 °C	38 °C
(m³/kg)	0.71	0.54
(Nm³/kg)	0.61	0.48

Výkonnost **termofilní** a **mezofilní** nádrže

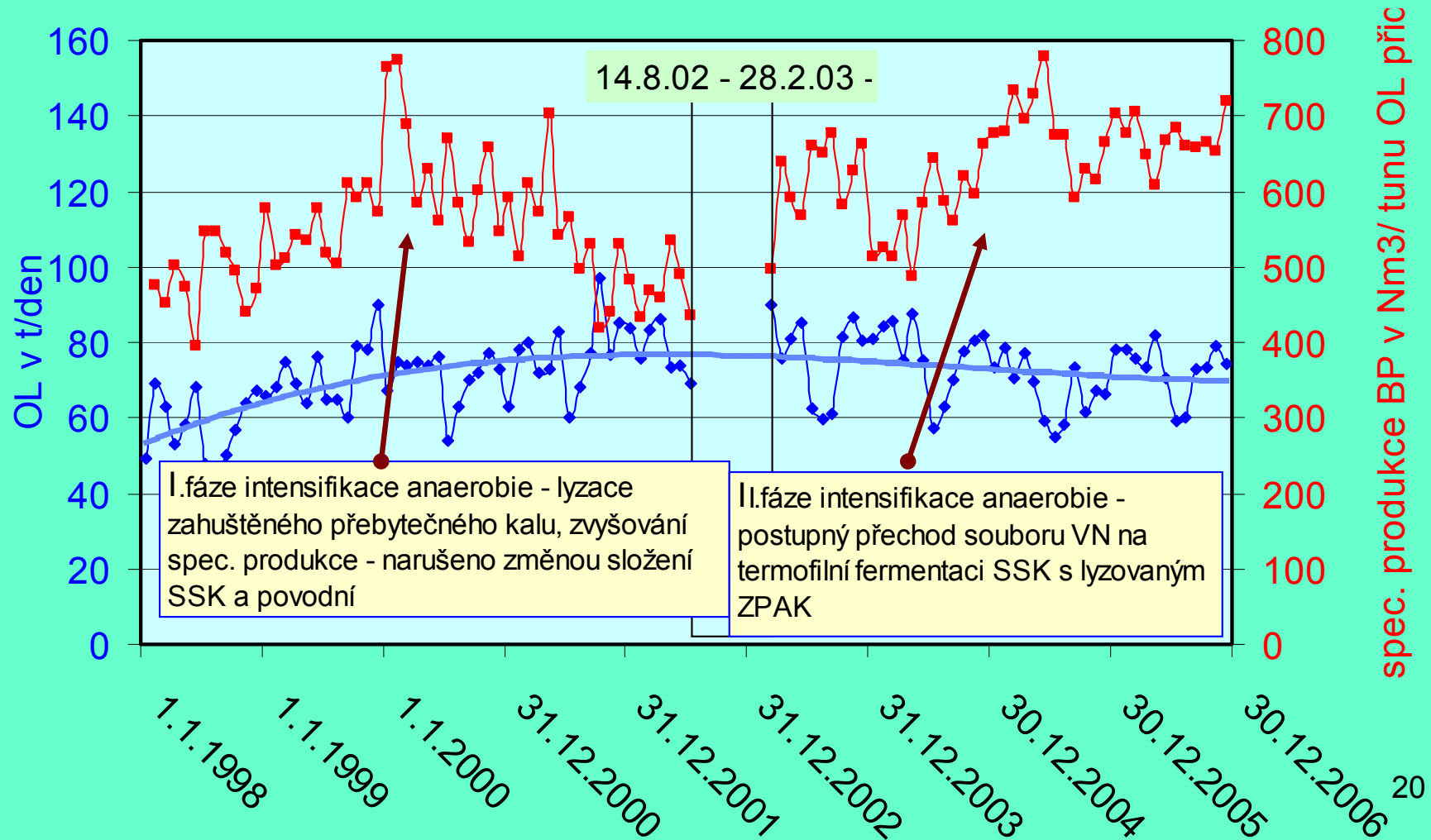
- 1994 - v srpnu uvedeno do provozu zahušťování PAK
- 1995 - v dubnu uvedeny do provozu 3 kogenerační jednotky
- 1996 - intenzifikace ÚČOV - odstávka provozu + rekonstrukce
- 1997 - **zahájena lyzace** ZPAK, ÚČOV ve zkušebním provozu
- 1998 - zkušební provoz, nestabilita pění VN + úniky BP,
od XI. VN 5 termofilní
- 1999 - zk. provoz, pění VN (mimo VN5), úniky BP
- 2000 - od XII. trvalý provoz, na 3 měsíce lyzace vyjmuta
- 2002 - produkce jen za 7 měsíců, **v srpnu povodeň**
- 2005 - od VIII. **úplná termofilie**
- 2006 - **ustálený stav**

ÚČOV Praha

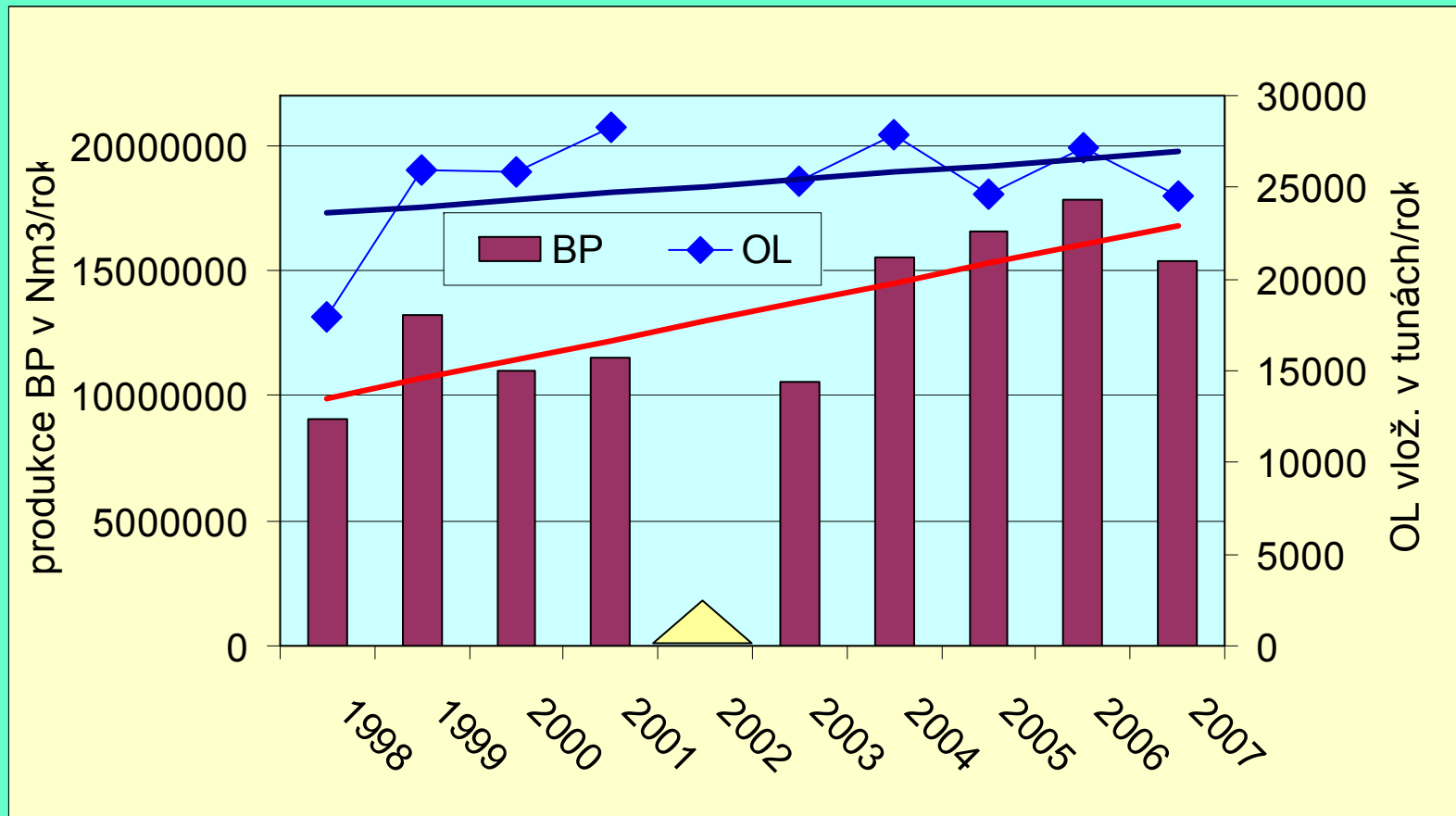

Výsledky intenzifikace kalového hospodářství na ÚČOV Praha

specifická produkce bioplynu / přivedené organické látky

Vývoj produkce bioplynu ve srovnání s množstvím vložených OL

- lineární trend produkce BP má větší strmost než tentýž trend u OL - tím je doložen růst spec. produkce BP

etapa	Denní produkce BP	Specifická produkce BP	Přivedené OL	Dosažitelná výroba energie	
	Nm ³ /d	Nm ³ /t VLorg.	t/d	MWh _{el} /d	MWh _t /d
1994-1996	22591	445	50,84	50,06	77,33
Lyzace 1997-1998	24169	493	49,05	53,56	82,73
Přechodové období 1999-2001	32655	448	73,05	72,36	111,78
Termofilie 2005-2006	45491	652	69,72	100,81	155,72

Závěry

Kombinací **lyzace přebytečného aktivovaného kalu** a **termofilní anaerobní stabilizace** surového kalu bylo dosaženo prohloubení anaerobního rozkladu a podstatného zrychlení procesu stabilizace. To má za následek:

- ❑ významné zvýšení produkce bioplynu a tím i snížení množství stabilizovaného kalu a snížení obsahu organických látek v stabilizovaném kalu;
- ❑ celkové zkapacitnění celého kalového hospodářství a zvýšení stability provozu;

- ❑ využitím bioplynu v kogeneračních jednotkách se dosáhne soběstačnosti ÚČOV ve spotřebě elektrické energie;
- ❑ stávající objemy vyhnívacích nádrží budou naprosto postačující s dostatečnou rezervou v kapacitě a výkonu minimálně po dobu dalších 10 let.
- ❑ zvýšení hygienického zabezpečení výstupního stabilizovaného kalu;